

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การนำเสนอประเด็นข่าวสารเกี่ยวกับพ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551 ของสื่อหนังสือพิมพ์ในประเทศไทย
News Coverage on Alcohol Control Act B.E. 2551 in Thai Newspapers

โดย : นางสาววันวิสาข์ จตุรวรรณ

ชื่อปริญญา : นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเอก : การประชาสัมพันธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาประจำตัวนักศึกษา : .....

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธนวี บุญลือ)

...../ ...../ .....

วัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ 1) ศึกษารูปแบบการนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับพ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสื่อหนังสือพิมพ์ในประเทศไทย 2) ศึกษาประเด็นข่าวสารเกี่ยวกับพ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสื่อหนังสือพิมพ์ในประเทศไทย 3) ศึกษาทิศทางการนำเสนอประเด็นข่าวสารเกี่ยวกับพ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ฯ ของสื่อหนังสือพิมพ์ในประเทศไทย 4) ศึกษาข้อเสนอแนะต่อการทำงานร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับพ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ฯ จากสื่อหนังสือพิมพ์ในประเทศไทย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยส่วนที่ 1 ทำการศึกษาประเด็นข่าวสารที่ปรากฏในข่าว คอลัมน์ บทความ และบทบรรณาธิการ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา(Content Analysis) ในสื่อมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์รายวัน โดยใช้แหล่งข้อมูลจากศูนย์ข้อมูลมติชนออนไลน์เป็นแหล่งข้อมูลสำคัญในการสืบค้นข้อมูลข่าวสารตั้งแต่เดือน ก.พ. 2551 จนถึงเดือน ธ.ค. 2555 รวมระยะเวลา 5 ปี ส่วนที่ 2 เป็นการสัมภาษณ์สื่อมวลชนและเจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ทำหน้าที่นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายดังกล่าว

ผลการศึกษาพบว่า

1. สื่อหนังสือพิมพ์มีการนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับพ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในรูปแบบของข่าวมากที่สุด รองลงมา คือ การนำเสนอรูปแบบคอลัมน์ การนำเสนอรูปแบบบทความ และนำเสนอในรูปแบบบทบรรณาธิการ ตามลำดับ

2. ประเด็นข่าวสารที่สื่อมวลชนนำเสนอบ่อยครั้งมากที่สุด คือ ประเด็นการจับตาเฝ้าระวัง การแจ้งเรื่องร้องเรียนการกระทำผิดตามพ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์จากภาคส่วนต่างๆ รองลงมา คือ การนำเสนอประเด็นการดำเนินคดี บังคับใช้กฎหมาย การจับ การปรับ และการฟ้องร้องจากภาคส่วนต่างๆ และมีการนำเสนอประเด็นการให้ข้อมูลความรู้ในรายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาในพ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ รวมถึงโทษของการฝ่าฝืนการกระทำผิด การจับหรือปรับ ตามลำดับ ส่วนประเด็นที่นำเสนอน้อยที่สุด คือ ประเด็นเกี่ยวกับข้อสงสัย ความไม่ชัดเจนของกฎหมาย และผลกระทบจากการประกาศใช้กฎหมายจากฝ่ายที่ไม่สนับสนุนพ.ร.บ.

3. สื่อหนังสือพิมพ์มีทิศทางการนำเสนอประเด็นข่าวสารในทิศทางเป็นกลางมากที่สุด รองลงมา คือ ทิศทางบวก และทิศทางลบ โดยสัดส่วนของทิศทางเป็นกลางและบวก มีสัดส่วนการนำเสนอที่ใกล้เคียงกันมากที่สุด

4. ข้อเสนอแนะของผู้สื่อข่าวเพื่อการทำงานร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับพ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ มีดังนี้

4.1 ช่องทางการติดต่อสื่อสาร หรือประสานงานด้านข่าวสารเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ที่เหมาะสม มี 3 ช่องทาง ได้แก่ การติดต่อประสานงานผ่านทางกลุ่มประชาสัมพันธ์และข่าว สำนักงานเลขานุการ กรมควบคุมโรค, การติดต่อประสานงานผ่านทางผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ และการติดต่อประสานงานผ่านทางเครือข่ายต่างๆ ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการรณรงค์แล้ว

4.2 ปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนให้การทำงานของสื่อมวลชนและหน่วยงานที่ทำงานเกี่ยวข้องกับ พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์มีความราบรื่นมากยิ่งขึ้น คือ การอัปเดตข้อมูลข่าวสารกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับพ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ และมีการจัดทำศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

4.3 ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค ต่อการนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์เกิดจากตัวผู้สื่อข่าวเอง เช่น ขาดความเข้าใจในรายละเอียดเชิงลึกที่แน่ชัดในตัวบทกฎหมาย หรือสื่อมวลชนมีความสนใจในเพียงบางมาตรา

4.4 แนวทางปฏิบัติ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนปฏิบัติตามกฎหมายมากขึ้น ได้แก่ ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ ความเข้าใจ หรือมีข้อมูลมาสนับสนุนให้ประชาชนเห็นถึงผลประโยชน์ที่แท้จริงของการออกกฎหมายมาบังคับใช้ เจ้าหน้าที่ทุกภาคส่วนที่มีความเกี่ยวข้อง

กับพ.ร.บ.ต้องมีเฝ้าระวัง บังคับใช้กฎหมาย ตรวจสอบจริง เพื่อให้ประชาชนรู้และปฏิบัติตาม สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับค่านิยมที่ผิดในเรื่องการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

4.5 บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนในการนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับพ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คือการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงให้ประชาชนได้รับรู้เกี่ยวกับสถานการณ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สามารถนำประเด็นอื่นๆมาเชื่อมโยงกับประเด็นเรื่องพ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข้อกฎหมายมากขึ้น

Abstract

Thesis Title : News Coverage on Alcohol Control Act B.E. 2551 in Thai
Newspapers

By : Miss. Wanwisa Jaturawan

Degree : Master of Communication Arts

Major Field : Public Relations

Thesis Advisor : .....

(Associate Professor Thanavadee Boonlue, Ph.D)

..... / ..... / .....

The purpose of the research:

1. To study news coverage formats on Alcohol Control Act B.E. 2551 in Thai Newspapers
2. To study news issues related to the Alcohol Control Act B.E. 2551
3. To study the direction of news coverage on that Act.
4. To present Thai news reporter's recommendations on how to work with the Office of Alcoholic Beverage Control and the agencies involved in the Act.

The research used qualitative method by conducting content analysis of news coverage related to the Alcohol Control Act B.E. 2551 for the first part from February 2008 to December 2012 from 25 Thai daily newspapers. Matichon's Online News Center was the key source of information. The second part was to interview five journalists and two PR and news officers in the Office of Public Relations under the Alcoholic Beverage Control Board.

Findings :

1. Information about Alcohol Control Act B.E. 2551 was reported the most in the form of news report.
2. The most frequent report on Alcohol Control Act B.E. 2551 was the surveillance of the situation and the complaints on violation of the Act by various sectors. The second most frequent report was law enforcement action : arrest, fine and prosecution of various sectors.

Moreover, indepth information about the Act, the penalty of violation were also provided. However, the least report was about the doubts and vagueness of the issues as well as the consequences of the declaration of the Act for those acted against the Act.

3. The direction of news reporting about the Act was neutral followed by positive and negative direction respectively.

4. The recommendations to work with the Office of Alcoholic Beverage Control and related agencies were as the followings :

4.1. There were three communication channels, namely : PR and News Section under the Department of Disease Control, the director of the Office of Alcoholic Beverage Control , and the networks of the alcohol control campaigns.

4.2. Factors smoothing the mission of the media and related organizations were to update information related to the Act and set up information center.

4.3. Factors obstructing the reporting of the Act were a lack of profound knowledge and understanding of the laws or the reporters attended to some articles only.

4.4. Practical guidelines to encourage people to obey the law were to educate indepth and inform people about the true benefits of law enforcement ; officials of all related organizations keep surveillances operation on law enforcement action ; and to build proper awareness on the wrong value or benefit of drinking alcohol.

4.5. To reveal the fact of the situation concerning the alcohol and related it to the issues of Alcoholic Beverage Control Act would be the significant role of mass media so that the general public gained more insights into the issues.